

Goede Vrijdag

- * intochtlied 65:1, 2 en 3
- * stil gebed
- votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en nooit laat varen het werk van Zijn handen.
Genade en vrede zij u van God onze Vader
en van onze Here Jezus Christus
in de gemeenschap van en met Heilige Geest.***

- * lied 189: 1-4
- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezing: NT. Luc. 23:44-49
- * lied 192: 1,2,4,5 en 6
- * preek

- * lied 436: 1 en 2
- * geloofsbelijdenis
- * gebed en voorbede
- * slotlied 451: 1-3
- * zegenbede

collecte

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap van en met de Heilige Geest is met ons allen.***

Goede vrijdag. Als je terugkijkt in de geschiedenis een geladen moment waarvan we de inhoud onderhand al eeuwen kennen. Jezus stierf een gruwelijker dood aan het kruis. Verplaatsen wij ons een moment in de positie van de discipelen toen en stel wij hadden er - als zij - bijgestaan en dat gebeuren soms zo dicht meegemaakt, de kruisiging. Zouden we niet onze nagels in onze handpalmen gedrukt hebben vanuit verdriet en, óók menselijk, een brok machteloze woede.

Is die ze vergenoegzaamd grijnzen, duivels, de leden van het sanhedrin, als daar de soldaten de spijkers door Jezus' handen en voeten drijven.

Hoorde centurion daarbij de bevelen schreeuwen, hoor Hem bij het omhoog hijsen van het kruis.

Zullen *wij* dat zo maar afstandelijk hebben kunnen aanzien, het van immense pijn verwrongen gezicht van Jezus?

Zou het niet een lading van een motie hebben teweeggebracht in de binnenste, zou je niet gedacht hebben, misschien wel uitgeschreeuwd: moordenaars! We zijn toch mens?!

Nog steeds kom je mensen tegen die het gruwelijkste van de tweede wereldoorlog hebben meegemaakt, die geleden hebben onder beulshanden, hen hun opdrachten hebben horen schreeuwen!

En stel je dan voor, je zou op zo'n gevoelig moment met hem, die beul, geconfronteerd worden.

Zou het niet een heel logische reactie zijn - ja, het is misschien zelfs nog wel een heel zwakke reactie te noemen - dat je dan de gewaden van herlevende woede waarschijnlijk luidop uitspreekt: **hij hier?!**

Wat zou je daarbij voelen, ervaren?

Wat doet **die man** hier Here God, op goede vrijdag - **die** past hier toch niet - dat is toch een vlek op de inhoud van deze dag?!

Daar staat hij, tegenover het kruis, de centurion, de hoofdman! De orders schreeuwen de beul van toen! Lucas en registreert hem. Je zou misschien verwachten dat de '*geliefde geneesheer*', zoals Paulus Lucas noemt, wat *meer* gevoel voor omstandigheden zou hebben gehad.

Of viel het u niet op!? Daar staat hij, Lucas, in de schets van dit dramatisch gebeuren op goede vrijdag *nota bene allereerst* stil bij de **zo'n** man, in plaats dat hij eerst eens zijn blik richt op die verslagen volgelingen van Jezus. Maar nee, die noemt hij - hoe bestaat het - als *laatste*! Vóór naar hen te kijken, noemt hij zelfs nog eerst te scharen voor het grootste deel gepeupel dat luid had meegeschreeuwd: kruist Hem, kruist Hem!, en dan was een registreert hij 'al zijn (Jezus') bekenden, ook de vrouwen die Hem van Galilea gevolgd waren' ... ze staan op de achtergrond, op wat veilige afstand.

Eigenlijk een opmerkelijke zaak hè, dat Lucas eerst de hoofdman waarneemt. Lucas, doet het je dan niets?!

Maar, Lucas meldt *in opdracht van* - het is niemand minder dan Gods Heilige Geest geweest die hem, de beul van toen, de hoofdman eerst signaleerde en het volle licht op hem laat vallen.

Hij sprong er dan ook tussen uit, tussen de massa en zélf s tussen al Jezus' bekenden. God bepaalt je erbij: HIJ HIER!

God vindt hem belangrijk, deze man, die inderdaad niet zo best is geweest, laten we eerlijk zijn.

Wie is hij? Waar komt hij vandaan? We weten eigenlijk niets van hem. We weten maar één dag uit zijn leven - een dag die God tot historie die maakte - deze dag, GOEDE VRIJDAG!

Hij hier? Vanavond? Hij, die toeliet dat Jezus voor en in het gerechtsgebouw werd bespot!

Veel fantasie is er helemaal niet voor nodig om zijn positie in te vullen - het centurion, hoofdman zijn plaatst hem op de toen verantwoordelijke plaats, het was immers toch maar zijn afdeling die in het berechtings- en kruisgebeuren een belangrijke rol speelde, de verantwoordelijke afdeling soldaten onder zijn leiding had.

Hij heeft toegelaten dat zijn soldaten Jezus spuugden, stompten en sloegen, uiteindelijk een nep koningsmantel omhingen, een doornenkroon op zijn hoofd drukten en rietstaf in zijn hand duwden.

Wie weet heeft hij mee gelachen!

Wie zal het zeggen, maar misschien is het voorstel om Jezus' kleed te verdubbelen, toen Hij één keer aan het kruis hing, van hem afgekomen. In elk geval heeft hij *niets* gedaan om welke van deze gruwelen dan ook tegen te houden!

Laten we nog eens wat verdergaan: hoeveel doodvonnissen zal hij al niet voltrokken hebben - **hij hier**, die hoofdman!?

Hele God, is het nou echt nodig om zo'n man hier voor het voetlicht te plaatsen? Moet je nu uitgerekend op zo'n dag als deze met hem geconfronteerd worden?

Toch!

Wie er goed over nadenkt, zal tot één ontdekking komen: als er één hier past, daarom de voet van het kruis op goede vrijdag, dan hij wel!

God laat op hem de schijnwerper eerst vallen omdat juist in en met deze hoofdman het *diepste wezen* van niet alleen deze dag, maar van *heel* Paasgebeuren is aangegeven.

Voelen we het al ergens aan?

Wij, die ons - als ze erbij geweest waren - thuisgevoeld zouden hebben onder de discipelen: op afstand, ja!

Maar ... wat zingen we vandaag?

'Ja, ik kost hen die slagen, die smarten en die pijn...'

Voelen we nu?

Hij hier?

WAT ZIJN WIJ BETER DAN HIJ?

Zijn er minder zondaars? Hebben wij nooit iemand om het leven gebracht, al was het alleen maar zoals het spreekwoord zegt: met onze blikken, *als blikken konden doden ...*

Heten wij niet medeschuldig aan Jezus' kruisdood, zelfs nog zo vaak *elke* dag op zoveel momenten en zoveel manieren?!

Weet u:

van **nature** (en dat zegt God zelf in zijn Woord!) **haten we Hem!** omdat hij een *grenzeloze liefde* is en dat duldt ons egoïsme niet!

Worden wij, als wij erbij zouden zijn geweest, wel bij zijn discipelen en bekenden? Of zal onze plaats eerder bij de schare 'die voor dit schouwspel samengekomen waren' ... Wij, u, jij, ik - de nette *gechristianiseerde* zondaars!

Ineens klonk het vanaf het middelste kruis: *Vader in uw handen beveel ik mijn geest!*

Wat een grenzeloze liefde! Wat een eindeloze liefde - want al leek het met dit woord het einde van Jezus, **in** de hoofdman zien, terwijl het gepeupel wegtrekt, het tegendeel!

Hij, die hoofdman, maakte dezelfde constatering als de vrouw van Pilatus: '**rechtvaardig mens**', maar we zien hier één groot verschil, bevestigde Marcus, een verschil *dat Pasen uitmaakt*: hij verheerlijkte God! Kan een onveranderd mens God verheerlijken? Dat is dwaasheid!

Nee, deze man, de beul, ontmoette Jezus, een stervende als **Levende!**

Hij verheerlijkte God en zette zich niet 'in tranen neer' de houding waarin zoveel op deze dag teruggekeken wordt: Wir setzen uns mit Tränen nieder...

Tranen kijken terug, verheerlijken kijkt vooruit!

Dát doet 'hij hier', deze mens, u en mij gelijk!

Zouden hier niet stuiten op het diepste geheim van het kruis?

Daar rekende Jezus immers af met de oude mens, de grens tussen joden en heidenen doorberekend. Is dat niet om te juichen? Om God te verheerlijken? Maar dat deze vrijdag niet goed!?

De bekenden 'op een afstand' zodat ook nog ervaren - om met de *opstanding*; en wie weet hoeveel van de scharen die zich nú op de borst slaande naar huis begaven op de Pinksterdag! (... zij werden dieper dan hard getroffen...)!
Wat ervaren? Dat jezelf verliezen, niet alleen bij het kruis, maar **in Jezus aan** het kruis *leven geeft!*

God was van zijn hier door de mensen beroofd - dát drukt Golgotha uit en toch is het tegelijk de plaats waar hij zijn hiertoe nog ontvangt!

Op die droeve dag, goede vrijdag, moet een feest zijn geweest in de hemelen wordt eerste geleden komt op Golgotha tot belijden - de opstandingskracht brak zich al baan bij het sterven van Jezus in het heidense hart - een hard, nog eens, niet minder slecht dan ons hart!

De beul werd zo bewijs dat deze vrijdag goed is!

Hij was ook de discipelen voor - zo is nu een keer Gods genade: waar wij de nagels in de handpalmen zetten, *toont hij zijn doorboorde handen!*

En nu zit Hij naar hier, vandaag, die wonderlijke liefdevolle God ...

hij heeft oog, zoals deze geschiedenis toont, voor de enkeling. Hij kijkt naar de scharen, waar zit ik tussen, hij kijkt naar zijn bekenden...

Weten wat God graag wil?

Wat Hij graag wil is, dat wij er - ieder van ons - uitspringen!

Misschien zegt u: ik ben er uitgesprongen, maar uw christen zijn verwerd tot een sleur, gewoonte, een brok traditie en zo is deze goede vrijdag misschien voor een niet zo verschillend van de overige dagen, hooguit bent u iets aangedaan. Spring er dan nu *opnieuw* uit!

Ga op de plaats staan naast de hoofdman, daar wil God ons hebben, en zegt: **Hij hier? Dan ik ook!** en zie naar dat geweldig gebeuren, geladen met onuitsprekelijke liefde en heerlijk God!

Laat op deze goede vrijdag Golgotha niet langer aandoen als een soort geestelijke toerist, eens per jaar, maar laten we ons laten aanspreken zoals die hoofdman en er dan uit *leven!*

Lucas raakt het hart van het evangelie!

Wat er van die hoofdman geworden is?

Wie weet is de veronderstelling waar, dat hij dezelfde is geweest die later Paulus naar Rome moest geleiden en die hem 'zozeer ter wille was', zoals de bijbel zegt. We weten het niet, maar wel - en dat is toch voldoende - dat zijn hart geraakt was!

Belangrijk voor ons nu is:

En wij - u, jij en ik - wat wordt er van ons!

Lang voor zijn sterven heeft Jezus gezegd:

wanneer ik van de aarde verhoogd zal zijn, zal ik ze allen tot Mij trekken.

Voor hen trekken, nú, met de koorden van zijn liefde en komt het Hem, zoals **hij hier**, de hoofdman.

Goede Vrijdag

*De kruis berg wordt zo stil, zo angstig donker
zo zwart als op de dag dat God zei: 'daar zij licht'
Geen licht van zon of maan, geen stergeflonker:
God slaat zijn handen voor zijn lichtend aangezicht.
Nu moet mijn Zoon, Zijn Eerstgeboorne, sterven
En Hij, Die in de donk're nacht geboren werd
Moet in nog dieper nacht Zijn Vader derven,
De duivel heeft de weg voor engelen versperd.
Hier kunnen zij hun: 'Eer zij God' niet zingen,
Het licht van Efratha lijkt eeuwig uitgedoofd,
En vrede op aarde is één van die dingen
Waar slechts een dwaas, waar slechts een kind nog in gelooft.
't Wordt donkerder op Golgotha - Gods handen,
Waarop de Vader steeds de Zoon gedragen heeft, En die de hemel en de aard omspannen,
Zij laten Jezus los - en d'aarde heeft gebeefd /
Nu zal de duisternis de aard bedekken,
De engel van de dood zweeft om de heuveltop,
De derde dag zal God Zijn Zoon weer wekken,
Dan is het Pasen - zie, de Morgenster gaat op!*

Deze is waarlijk Gods Zoon!

Amen.